

БЕОГРАДСКА ОПШТИНСКА НОВИНА



ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

ЗА ГОДИНУ	6 дн.
НА ПОЛА ГОДИНЕ	3 "
НА СТРАНЕ ВЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 "

НЕДЕЉА II. ЈУНА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

СТЕЧАЈ

За грађење канализације, кеова и антрпота у Краљевско-ерпској престоници Београду.

Општина београдска, отвара овим стечај ради постројења:

- 1 — Канала за одводнење вароши;
- 2 — Кеова на обали Саве;
- 3 — Антрпота и магацина на самом кеу.

Конкуренти имаће да поднесу општини потпуно израђене планове о горњим радовима, који морају бити у сагласности са закључцима у извештају експерата, позватих од стране општинске управе, од 5/17 Априла 1895.

Ови пројекти морају обухватати:

I — За канализацију вароши.

- a — Један прегледан план целе каналске мреже и свију споредних постројења, које експерти помињу, или које би конкуренти још као потребне сматрали, у размери 1: 2500, а на основу котираног плана вароши;
- b — Уздужне профиле свих канала у размери 1: 2500 за дужине и 1: 250 за висине;
- c — Све цртеже потребне за постројење станице за пумпе на обали Дунава, са распоредом машина и пумпа у размери 1: 100, за основе и пресеке, а 1: 50 најмање за детаље;
- d — Све цртеже потребне за постројење мале станице за пумпу на савској обали, наспрам тунела; у размери 1: 100 за основе и пресеке и 1: 50 за детаље;
- e — Типове за све канале како кружног тако и јајастог пресека у размери 1: 10;
- f — Тип за профил тунела у размери 1: 10;
- g — Типове за уставе (затвараче), преградна вратанца, у размери 1: 10 најмање;
- h — Типове за бунаре, на укреним тачкама канала, вентилационих одака, и уличних упада у размери 1: 20;
- ā — Типове торњева за вентилацију и резервоара за испирање канала у размери 1: 100.

II. За кеј на обали Саве.

- j — Ситуациони план целокупног распореда кеова, са назначењем положаја механичких справа дизалица и колосека, као и положаја антрпота и магацина у размери 1: 1000;
- k — Типове за фундирање на стеновитом и меком земљишту помоћу гњурачког звона у размери 1: 100;
- l — Типове пресека разних категорија кеа у размери 1: 50;
- m — План о прорачунавању стабилности свих зидова у размери 1: 20;
- n — Детаљне цртеже механичких справа за дизање, казука и алка за везивање у размери 1: 20;

III. За антрпоте и магацине.

- o — Основе и пресеке за житне магацине и антрпоте, са назначењем распореда справа за дизање и премештање у размери 1: 100;
- p — Детаљне планове ових справа у размери 1: 20; са назначењем њихове моћи ношења.

Уз сваки од поменутих пројеката конкуренти имаће да поднесу,

- 1 — Техничке и опште услове;
- 2 — Опис и оправдање свију диспозиција и прорачунавања;
- 3 — Ценовник свију радова;
- 4 — Прорачун коштања,

Да би конкурентима олакшала склапање горе набројаних пројеката и докумената, општина вароши Београда ставља им на расположење у канцеларијама свога грађевинског одељења:

- 1 — Извештај експерата са прилозима;
- 2 — Цртеже пројекта за канализацију, које је израдио општински грађевински одељак;
- 3 — Пројекат кеја израђен од истог одељка;
- 4 — Котиран план вароши са назначењем квартова 1: 2500;
- 5 — План вароши са изохипсама у размери 1: 10000;

Уз то важи примедба да се ови планови и цртежи стављају на углед само ради обавештења да се види шта је до сада у том правцу урађено, и на шта експерти у своје извештају указују.

Конкуренти, предузимачи радова, мораће, при поднашању горе означених планова и докумената, поднети у исто доба и план о финансирању зајма општинског од десет милијона динара у злату на основу закона од 15. Јуна 1884 године, од кога се сваком конкуренту предаје по један примерак.

Напомиње се уз то, да онај конкурент са којим се погодба закључи, остаје у обвези за извршење радова све до коначног довршетка истих и да преноса уговора ни у ком случају не може бити.

Оваке понуде имају се предати суду општине београдске најдаље за три месеца од дана објаве овог стечаја у београдским општинским новинама.

У понудама мораће се означити и рок оцције, т. ј. време за које конкурент остаје у обвези са својом понудом, а понуде ће се уважити само у том случају, ако се уз њих поднесе:

- 1-во Кредитно писмо од једне од припознатих светских банака, које ће имати да оцени српска народна банка у Београду, и којим ће једна од тих банака изјавити да за дотичног конкурента јемчи у суми од једног милијона динара у злату;
- 2-го Сведџба о способности предузимачевој, издата од признатих стручњака, којом се доказује да је конкурент извршио већ сличне радове бар од исте важности, као што су ови који се овим расписују;
- 3-ће Пунообвезна изјава о року у коме конкурент мисли да може извршити горе поменуте радове.

Разуме се по себи, да ће општина уступити радове и финансирање зајма ономе конкуренту, чија јој се понуда као најповољнија свидела буде, без икаквих даљих обвеза наспрам осталих конкурената.

Напомиње се још и то, да планови и остала докумената оних конкурената чије понуде неби биле уважене, остају њихова својина, и вратиће им се одмах по оглашеном резултату стечаја.

Но, наглашује се то, да ће општина имати право, да између поднесених јој пројеката по горњем програму, задржи за себе онај, који би од њене стране позвати вештаци као најповољнији препоручили.

У таком случају исплатиће општина дотичном конкуренту, на име трошкова око израде планова и осталих докумената, суму која неће моћи бити већа од 15000 др. у злату.

Елаборат конкурента са којим се погодба закључила буде, постаје од тога дана општинска својина.

При подпису уговора о зајму и радovima, којим ће се све појединости ближе одредити, имаће дотични конкурент да положи један милијун динара у злату на име куације народној банци у Београду.

Од суда општине града Београда 11. Јуна 1895 год. АБр. 3445.

Н А Р Е Д Б А

Управа вар. Београда, актом од 14-ог Марта тек. год. ЛБр. 374. саопштила је суду овоме наређење Господина Министра Унутрашњих Дела од 8-ог Марта тек. год. СБр. 1928. да се од 15-ог Априла тек. год. отпочне калемљење лица и деце у овој вароши.

Суд општине београдске наредбом од 24-ог Марта тек. год. ЛБр. 324. позвао је грађанство града Београда, да по овој наредби поступи. Но како се овом позиву суда врло мали број грађана одазвао, то суд по други пут позива све становнике ове вароши, да сваке Недеље од 3 до 5 часова по подне доводе или доносе ради калемљења,

1. Сву децу која до сада нису никако пелцована.

2. Сву децу која су пелцована пре седам и више година, и

3. Да дођу сва одрасла лица, која или никако нису пелцована или су пелцована пре седам и више година.

Калемљење богиња вршиће се у згради „Црвеног Крста“ и у згради врачарског кварта.

Ко од се родитеља овоме позиву на време не одазове, биће кажњен по тач. 8. чл. 21. закона о уређењу санитетске струке и очувању народног здравља.

Од суда општине Београдске 27. Маја 1895 године ЛБр. 614. у Београду.

О Б Ј А В А

Према решењу одбора општине вароши Београда, право на слободан улазак са колима у варошки реон, имају само она лица која на топчидерском брду имају винограде, и то за време од 1. Маја па до 1. Новембра.

Они који хоће да уживају ову повластицу, треба уверењем општинским трошаринску управу да увере, да на топчидерском брду имају винограде. И кад то учине,

добиће од управе свеску од 100 комада карата, за које ће платити 50. пара.

Овим картама само се три пута дневно може бесплатно у реон ући више не, иначе мора се редовна такса платити.

Карте се при улазу, на трошаринским линијама, морају увек предати финанси трошаринском, који ће их ради контроле жигосати и задржати. А на бесплатан улазак имају права само она кола у којима се вози онај на кога карта гласи или његова породица. Кола товарена са водом, дрвима и дрвеним предметима немају права служити се овим картама.

Таљигаши, који станују ван реона, имају право дневно једанпут бесплатно у реон ући, и то пре подне.

Бр. 487. од глав. управе општинске трошарине 1. Јуна 1895 год. Београд.

О Б Ј А В А

У општини београдској не само да су сва чиновничка и служитељска места попуњена, него ће се шта више према буџету за ову годину, многа од тих места укинути.

Према овоме, нека се нико не обраћа суду општинском за службу јер је неће добити.

Уједно се ставља до знања молицима и то, да ће се од сад свако упражњено место путем стечаја попуњавати и првенство ће се примати у службу грађани београдски.

АБр. 3269. од суда општине града Београда, 2 јуна 1895 год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 17. о. м. пре подне држаће се у грађевинском одељењу суда општине вароши Београда усмена лицитација за оправку зграде општинског суда.

Кауција износи 1100 динара.

Предрачун и нарт могу се видети у канцеларији архитектонског одека сваког дана од 3—4 сата по подне.

Из Суда општине вар. Беерг. АБр. 3402.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ РЕДОВНИ САСТАНАК

18. Маја 1895. год.

Председавао заступник председника г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Сергије Станковић, Др. Ник. Х. Николић, Миленко Марковић, Ј. Алкалај, Софроније Јовановић, Горчаков Миловановић, Младен Николић, Живко Кузмановић, Љуб. Марковић, Спасо Х Ристић-Шокорац, Стеван П. Поповић, Мил. Ж. Маринковић, Сава Петровић, Јанаћ Костендиновић, Ђорђе Димитријевић, Никола Бошковић, Љ. Ковачевић, Н. Д. Стевановић, Јован Ристић, Михаило Михаиловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 17. Маја 1895 год. и примљен је без измена.

II.

По прочитању изјаве Ђорђа Ж. Нешића, главног благајника општине, дату услед решења одборског од 23. Марта. 1895 АБр. 2204, одбор је на предлог г. Ник. Д. Стевановића одборника после поименичног гласања са 6 гласова против 1, (3 нису гласали) *решило*:

Да се имаће Косте Јанића, које је положио Ђорђе Ж. Нешић у кауцију општини београдској као њен главни благајник процени на начин, како се процењују имања за залог у управи фондова, па да се та процена изнесе одбору.

Одборник г. Живко Кузмановић није задовољан са овим решењем и тражио је да то имаће процене неколико одборника, које би сам одбор одредио.

III.

Заступник председника пита одбор, да ли се решење судско од 24. Фебруара 1895. године, АБр. 1141, односно грађења башта у Кнез Милошевој улици, које је решење одбор општински у седници својој од 5. Марта 1895. год. у свему усвојио, — има разумети тако, да општина исплаћује радове око грађења тих башта па да утрошену суму наплати од сопственика имања, или имају сами сопственици својим новцем те баште подићи.

По прочитању тога судског и одборског решења, одбор је *решило*:

да се оба ова решења имају разумети тако, да сами сопственици имања у Кнез Милошевој улици имају својим новцем подићи баште пред својим кућама под означеним погодбама. А ако желе, да им општина помогне давањем свога новца као позајмицу за ову намеру, да се обрате нарочитом молбом, па ће одбор ту њихову молбу узети у претрес.

IV.

По прочитању акта господина министра народне привреде ГБр. 567, којим тражи измену регулације у булеварској улици, и по прочитању мишљења грађевинског одељења, — одбор је *одлучио*:

да се решавање по овом предмету одложи док се не расправи питање о својини земљишта, што је на тој улици.

V.

По прочитању акта кварта врачарског АБр. 2956 и 2951, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је *изјавио*:

Да су му непознати Франц Францезија, скитница, Василије Танасијевић надничар, Василије Томић слуга, Ђорђе Богвићевић надничар и Ракила Меналуца оvd.

VI.

По прочитању молбе Марије Јелисавац удове СБр. 7707 одбор *изјавио мишљење*:

Да се молитељици може дати тражено уверење о њеном породичном односу на основу исказа потписаних сведока.

VII.

На предлог командира ноћних стражара АБр. 2947, одбор је *решило*:

одобрава се тридесет дана осуства Петру Новаковићу ноћнем стражару, ради лечења с тим, да му се осуство рачуна од дана, кад га стане употребљавати.

VIII.

По прочитању протокола лицитације АБр 2724, држане за набавку одеда за обвезнике првог позива из Београда, Одбор је *решило*:

да се ова лицитација одбаца. Да се узме реч од Браће Минха, фабриканта, пошто би они ово одело лиферовали, па да се од њине понуђене цене поново лицитира.

IX.

Сходно решењу одборском од 4. маја 1895. године АБр. 2671 суд извештава одбор, да су поднете четири понуде за узимање под закуп оних пет месарских плацева на вел. тргу, што нису издати.

По прочитању тога извештаја АБр. 2.988 Одбор је *решио* :

да се све ове четири понуде одбаце као неповољне. Да сопственици зграда на тим плацевима буду дужни у року од 15 дана, од дана саопштења овог решења, однети своје зграде са тих плацева а у року од 24 часа да престану у њима месо продавати.

Да се нове понуде за узимање под закуп ових плацева само онда изнесу одбору на решење ако се истим понудама нуди више него што је половина прошло годишње кирије тих плацева.

X.

Заступник председника износи одбору на решење пет понуда оvd. грађана, да им општина откупи њихова имања непокретна.

По прочитању тих понуда АБр. 1599, 1600. Одбор је *одлучио* :

да одборски повереници г.г. Др. Никола Х. Николић, Софроније Јовановић, Љуб. Ковачевић, Ник. Д. Стевановић и М. Ж. Маринковић одборници прегледају ова имања и поднесу своје мњење одбору на решење, да ли би по општинске интересе пробитачније било кад би куповином имања задовољавала своју потребу у зградама или је боље узимати потребне локале под закуп.

VII.

По прочитању извештаја управника фондова односно молбе Николе Миљковића благајника и Живка Јовановића књиговође управе фондова, који су тражили награду за прикупљање општинског приреза на принос од капитала, уложен код управе фондова, Одбор је *решио* :

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
24. Маја 1895 год.

Председавао заступник председника г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били; г. г. Др. Н. Х. Николић, Јосиф С. Јовановић, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, С. Ђ. Јорговић, Сергије Станковић Горчаков Миловановић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Софроније Јовановић, М. Милашиновић, Јанаћ Костандиновић, Ђорђе Димитријевић, Јарослав Безуха, Младен Николић, Ферд. Ровелт Живко Кузмановић, Н. Х. Тома, Дим. Милојевић, Н. Д. Стевановић, Спасо Х. Р, Шокорац, Михаило Михаиловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седница држане 18. Маја 1895. год. и примљен је без измена.

II.

На предлог заступника председника општине Одбор је *одлучио*,

да се стави на дневни ред за редовну седницу ствар о исплати оштете Бранку Ва-

сиљевићу оvd. пензионару, на коју је оштећу осуђена општина земаљским судовима.

III.

Заступник председника извештава одбор, да је председник општине решењем својим од 19. Маја о. г. АБр. 2999 на основу чл. 43. зак. о устројству општина и општинских власти задржао од извршења решење одборско од 18. Маја 1895 год. АБр. 2999 пошто се исто коси са ранијим решењем одборским од 3. Марта 1895. год. АБр. 1141. односно грађења башта у Кнез Милошевој улици.

По прочитању тога решења председника општине одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 2 (није гласао) *решио* :

да се решење одборско од 18. Маја 1895 год. АБр. 2999 уништи и да остане у важности решење од 3. Марта 1895 АБр. 1141, по коме ће општина исплаћивати радове око грађења башта у Кнез Милошевој улици па по извршеним радовима утрошену суму наплатити од сопственика имања у тој улици.

IV.

Продужен је појединачни претрес буџета општинског за 1895. год. и по прочитању сваке тачке по особ, одбор је *решио* :

да се и ове позиције ставе у буџет расхода за 1895. год.

148., На подизање цркве св. Симеуна Мироточивог (пошто је одбор прегледао акта и предрачун за подизање ове цркве) за ову годину динара . . . 40.000

Сходно напомени одбора, стављеној код позиције расхода бр. 106 одлуке одборске КНБр. 326 од 12. Маја 1895 год. пошто је књиговодство поднело извештај о данашњим платама појединих служитеља општинских, одбор је *решио*, да позиције буџета расхода бр. 97, 98, 104 и 105 овако гласе и то :

97., два вратара од 720 и 840 1560.—
98., два позивара по 840 дин. 1680.—
104., један вратар 720 дин. један позивар са 840 дин. . . 1560.—
105.. два вратара од 720 и 840 1560.—

Да се у буџет прихода општине београдске за 1895 год. предвиде ове позиције.

ПРИХОДИ

I. Непокретна добра

A. Закупнина издатих добара општин

a) Зграде :

	Дин. пр.
1., од два дућана код саборне цркве	900.—
2., од подрума под школом код Саборне Цркве	250.—
3., од 3. дућана у Которској улици	902.—
4., од куће у Абациској улици	960.05
5., од стана минист. правде	4000.—
6., од куће до кафане „Босне“ у мајдан. улици	144.—
од зграде старинарнице у Фишекциској улици:	

	Дин. пр.
7.. дућана I	224.—
8., „ II:	385.—
9., „ III. } нису издати ови дућани али се у току године могу издати.	
10., „ IV. }	
11., „ V. }	
12., „ VI.	394.—
13., „ VII.	389.—
14., „ VIII.	426.—
15., „ IX.	386.—
16., „ X.	456.—
17., „ XI.	684.—
18., „ XII. } овај дућан није издат, али ће се у току год. можда издати.	

19., од подрума код „Текије“, на Вел. Тргу 185.35
20., од подрума код „Пивнога Извора“ у Котор. ул. . . . 210.—

б) Плацеви :

21., од плаца у Жељезн. ул. 66.66
22., од плаца код жељезничке станице 96.—
23., од плаца у Скадарској ул. 60.—
24., од плаца код „Три Кључа“ } овај плац није издат, али ће се у току г. можда издати. код чесме.
25., од два дрварска плаца на тргу „Зеленега Венца“ . . . 288.—

в) Плацеви у бари Венецији

26., дрварски I и II 2410.—
27., „ III 1762.—
28., „ IV и VI 1585.—
29., „ V 675.—
30., „ VII 676.—
31., „ VIII, IX, X и XI 1413.—
32., „ XII и XIII 1481.—
33., „ XIV и XV 1301.—
34., „ XVI 1660.—
35., „ XVII 400.—
36., „ XVIII за струг. 600.—
37., од плаца датог Нестору Милосављевићу 144.—
38., од плаца датог Владимиру Димитријевићу 120.—
39., од незаграђених плацева . . . 500.—

г) разна земљишта

40., Фабрици монопола дувана (уступљ. под закуп) 1000.—
41., Фабрици палидрваца (уступљено под закуп) 1000.—
42. Еснафу опанчарском (уступљено под закуп) 300.—
43., Ђорђу Вајферту (уступљено под закуп) 30.—
44., Игњату Бајлони и синовима (уступ. под закуп) 100.—
45., код Старог сењака (уступ. под закуп) 241.—
46., код Војеног сењака (уступљ. под закуп) 599.10
47., код Ботаничке баште (уступљено под закуп) 280.—

д). Њиве:

48., Игњату Бајлони и синовима испод кланице) 750.—
49., до Убанлића винограда . . . 83.50

ђ) Леденице

Дан. пр.	Дан. пр.
50., код „Славије“	20.—
51., код „Српске круне“	12.—
52., код „Македоније“	12.—
53., код „Чачка“	12.—
54., код „Филипа Мирковића“	12.—
55., код Христине Ђорђевићке	12.—
56., код Ј. Гинића, код „Три Кључа“	12.—

е) Продавнице на Великој Пијаци

Дан. пр.	Дан. пр.	
57., од свињ. месаре I.	626.—	
58., „ „ „ II.	1151·10	
59., „ „ „ III.	922·05	
60., „ „ „ IV.	1152.—	
61., „ „ „ V.	1054·15	
62., „ „ „ VI.	1800.—	
63., „ „ „ VII.	1800.—	
64., „ „ „ VIII.	1300·10	
65., „ „ „ IX.	761·10	
66., „ „ „ X.	601·10	
67., „ „ „ XI.	702.—	
68., „ „ „ XII.	312.—	
69., од говеђе месаре I.	ова продавница није издата, али се у току год. може издати.	
70., говеђе месаре II.		1510·10
71., „ „ III.		ова продавница није издата, али се у току год. може издати.
72., „ „ IV.		
73., „ „ V.		
74., „ „ VI.		
75., „ „ VII.		
76., „ „ VIII.		300.—

ж) Продавнице на „Зеленом Венцу“

Дан. пр.	Дан. пр.
77., од I. дате Мики Константиновићу	540.—
78., од II. дате Ђоки Ђорђеваћу	360.—
79., од III. дате Кости Панђели	360.—
80., од IV.	ове продавнице нису издате, али се у току год. могу издати.
81., „ V.	
82., „ VI.	
83., „ VII.	
84., „ VIII.	
85., „ IX.	
86., „ X.	
87., „ XI.	
88., „ XII.	

Б. Мајдани:

(вађење камена и песка)

89., од „Таш-мајдан“	1500.—
90., од Топчидерског мајдана	1000.—
91., од Мајдана испод болнице за душ. болести	1500.—
92., од Новоотвореног	1000.—

II. Права:

А. Аренда и кланичне таксе:

93., од цубока	23423·10
94., „ говеда	225000.—
95., „ телади	11000.—
96., „ ситни преживара	85000.—
97., „ свиња	130000.—
98., „ таксе за преглед говеда	7000.—
99., „ „ „ свиња	2500.—

Дан. пр.	Дан. пр.
100., Таксе за шурења свиња	8000.—
101., „ кланичне за говеда	5000.—
102., „ цревара	360.—

Б. Калдрмина:

103., од калдрмине на царини	105000.—
------------------------------	----------

В. Мерина:

104., на кантарима општинским	60000.—
105., „ царинарницама	30000.—

Г. Пијачарина:

106., са Великог Трга	40000.—
107., „ Зеленог венца	4000.—
108., „ Марвеног трга	6000.—
109., „ Рибарског	500.—

Д. Обаларина:

110., од пристаништа на Сави и Дунаву	7000.—
111., од купатила	1000.—
112., „ тоциљања	50.—
113., „ песка са Дунава и Саве	1000.—
114., „ леда „ „	1500.—

Б. Разне таксе и дохоци:

115., од акциса на пиће	12000.—
116., „ „ бозу	2000.—
117., „ туцане кафе (тамиса)	6010.—
118., „ фијакерских такса	3000.—
119., „ употребе љубрета	300.—
120., „ чуварине сена у сењаку	500.—
121., „ попаше на утрини	1600.—
122., „ продаја траве у новом сењаку	50.—
123., од продаја траве у старом гробљу	100.—
124., од продаја траве код крпине Ђуприје	120.—
125., од мртвачких кола	5000.—
126., „ прегледа проституткиња	500.—
127., „ псетариве	2000.—

III. Примања

а, Од главнине примања

128., од дужника са калдрму	250000.—
129., „ разних других дужника	30000.—

б, од интереса на главнину

130., од интереса разних наплата	8000.—
131., „ „ дивиденде на главницу вредних папира	1200.—

IV. Административне и судске таксе

Дан. пр.	Дан. пр.
132., од парничне 3 ⁰ / ₁₀	6500.—
133., „ пресуда и решења	3000.—
134., „ забрана	1000.—
135., „ позива и монополисаних хартија	1200.—
136., од разних уверења и потврда	5500.—
137., „ малих и великих пасоша	600.—
138., „ разних потврда	50.—
139., „ дозвола продавачких	2000.—
140., „ „ за продају млека	1000.—
141., „ „ месарских	100.—
142., „ сточних пасоша	100.—
143., „ копирања у статистици	50.—
144., „ остава (депозита)	50.—
145., „ забава, концерата, цир-	

куса и т. д. без процента Народном позоришту	7000.—
146., од добонарине	1500.—
147., „ регулационих линија	1500.—
148., „ тапија и премера	500.—
149., „ дозвола за спајање канала	500.—
150., „ разни непредвиђени	300.—
151., „ претплате „Новина општинских“	1000.—
152., од школских такса по чл. 42.	150.—
153., „ такса за пријаву за млађе	3000.—

V. Казне:

154., од иступа	200.—
155., „ кријумчарских	2000.—
156., „ санитарских	50.—
157., „ непријаве у статистици	50.—
158., „ административни	500.—
159., „ казне за неиспуњење уговора (вел. рефорама)	16000.—

VI. Општа група

(Приходи санитарски за одржавање чистоће, и добровољни)

Дан. пр.	Дан. пр.
160., од анализа хемиских	1000.—
161., „ прегледа мртваца	2000.—
162., „ продоје цвећа	1000.—
163., од концерта у парку	1000.—
164., од кирије за кијосеке	250.—
165., од седишта	600.—
166., од употребе нужника	200.—
167., од такса за чишћење улица	50000.—
168., од износа сметлишта	50000.—
169., од добровољних прилога за сиротињу	1500.—

VII. Регулација варошка

170., од уступљеног земљ. регул. фонда	85000.—
171., од продаје плацева у цели регулације	65000.—

VIII. Непредвиђени приход

172., од прихода ванредних	8500·45
Свега прихода предвиђено за 1895 год.	1,448.235.—
Кад се предвиђена сума расхода у	1,405.826·97
одбије од предвиђене суме прихода, преостатка	42.408·03
Ова се сума преостатка има ставити у позицију расхода Бр. 226 као сума предвиђена за непредвиђене трошкове за 1895 годину.	

II. Буџет прихода и расхода водовода и механичке раднице општине београдске за 1895 годину.

I. Приход. Основне таксе

Дан. пр.	Дан. пр.
173., од потрошње воде по 0 30 од простора месечно	158000.—
174., од потрошње преко основне таксе и за потрошњу од државних надлештва и индустријских предузећа	25000.—
175., од кирије за водомере	13500.—
176., од дужника за основне таксе за потрошњу воде из 1894 године	25000.—

177., од дужника за кирије во- домера	2000.—
178., од имања код водоводних објеката приход	1500.—
179., од механичке радионице .	10000.—
Свега прихода од водовода и механичке радионице .	235000.—

II. *Расход*A. *Управа*

227., Управник	3500.—
--------------------------	--------

Напомена: За 6 месеци, пошто ће даље вршити дужност управника водовода, управник грађ. одељења.

B. *Административно особље.*

228., Главном књоговођи и бла- гајнику	4500.—
---	--------

Напомена: За идућу седницу да се поднесу одбору погодбе, под којима је ово место попуњено.

229., 1 помоћник књиговође . . .	2160.—
230., 1 писар књиговодства . . .	1800.—
231., 4 контролора водомера . . .	6720.—
232., 1 екуектор	1680.—
233., 2 послужитеља по 960 . . .	1920.—

Овде је прекинуто даље решавање с тим да се у првој седници настави.

РЕДОВНИ САСТАНАК

25. Маја 1895. год.

Председавао заступник председника г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били су г. г. Дим. Гавриловић, Стеван П. Поповић, Горчаков Миловановић, Сергије Станковић, Живко Кузмановић, Никола Бошковић, Борђе Димитријовић, Јанаћ Константиновић, Јосиф С. Јовановић, Спасо Х. Р. Шокорац Ферд. Розелт, Мил. Ж. Маринковић, Др. Никола Х. Николић, Ј. Безуха, Мишаило Јовичић, Јован Ристић, Љуб. Ковачевић, Михајло Михајловић, Ср. Ј. Стојковић, Н. Д. Стевановић, Љуб. Марковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24 Маја 1895. год. и учињене су ове доцуне и измене:

у одлуци КНБр. 357. да позиција прихода под Бр. 138 „Разних потврда 50 д.“ изостане;

Код позиције расхода Бр. 148. да се на предлог одборника г. Др. Николе Х. Николића стави *напомена*, да се сума од 40.000 дин. за подизање пркве Св. Симеуна Мироточивог одобрава под погодбом, ако стручна комисијом писмено изјави, да се на земљишту, где су положени темељи за ову цркву, може без опасности грађење продужити и довршити.

II.

Заступник председника предлаже, да се старо гробље огради, како би било сачувано од квара и других неуредности. Одбор је *одлучио*:

да се овај предмет стави на дневни ред за прву редовну седницу као хитан и да се за ту прилику спреме сва акта о староме гробљу.

III.

На предлог суда општинског, и по прегледу планова и прочитању резерата грађев. одељења ГБр. 292 у свези са решењим одборским од 20.

септембра 1894. године АБр. 7001. — Одбор је *решио*:

да се зграда у којој је суд општински оправи према поднетом предрачуну и извештају архитектонског одељења с тим да се никако не подиже трећи спрат. Потребна сума за ову оправку да падне на терет главнице општинске.

IV.

Одбор општински увидевши велику потребу нужност да се општина београдска снабде са модерном зградом за своје канцеларије и потребе, а у свези са решењем судским као одбора од 9. авг. 1894. год. АБр. 5079. *решио* је:

да суд општински у најкраћем року поднесе одбору исцрпан предлог о грађењу модерне зграде за општину београдску. Предлог да буде исцрпан како у погледу величине зграде, њеног компата места тако и у погледу новчаних средстава за грађење исте.

V.

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 762 Одбор је *одлучио*:

одређену осу у делу скопљанске улице између краљ Миланове и два јаблана улице.

VI.

На предлог суда општинског АБр. 1003. Одбор је *одлучио*:

кредит од хиљаду четир стотине осамдесет седам динара и пет пара за набавку украсног шибља за општинске паркове с тим да ова сума падне на терет партије буџетом одређене за ову потребу.

VII.

На молбу Дра. Милана Јовановића проф. војене академије и по мишљењу грађевинског одељења ГБр. 371. Одбор је *решио*:

да се Др. Милану Јовановићу проф. војене академије уступи камен, извађен са раскрснице београдске и крунске улице под погодбама и по цени, коју је предложило грађевинско одељење

VIII.

По прочитању акта управе вар Београда и њених одељака АБр. 3085, 3066, 3094, 3093, 3016, 3007, 3063, 3076, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, Одбор је *изјавио*:

да су доброг владања и сиротног имовног стања: Петар Д. Јевремовић, бив. извршитељ, Васа Пелагић књижевник; Да су му непознати Христина Лудајић, бив. куварица, Роза Воденичарка служавка, Петар Јовановић бив. богослов, Марија Стевановић олд., Мита Суботић скитница и Мика Ристић клач.

IX.

По прочитању молбе Дим. Шиђанског олд. предузимача, АБр. 1223, којом моли, да се ослободи плаћа за утрошену воду из новог водовода приликом грађења зграде за основну школу за палилулски крај, одбор је *решио*:

да се молилац одбије од тражења.

X.

Заступник председника износи одбору на решење извештај повереништва, изабратог реше-

њем одборским од 22. окт. 1894 год. АБр. 7 716 за избор места за грађење школе за савагалски крај.

По прочитању тога извештаја АБр. 1664, одбор је *решио*:

да се овај извештај у свему прими и да се школа за савагалски крај сагради на општинском земљишту предложеном овим извештајем. Да суд општински одмах предузме све што треба да се ово земљиште осуши и учини способним за подизање школске зграде као и да изради план и предрачун за грађење ове школе и поднесе одбору на одобрење.

XI.

Одборник г. Никола Бошковић саопштава да е киша излокала песак из фуга кадрме у Споменичкој улици и снела га на крај улице на да би требало тај песак скупити и истим фуге испунити; одборник г. Љуб. Марковић пита зашто се не износи одбору на решење извештај повереништва одређеног да прегледа акта и рад о кадрмисању оба дела Споменичке улице.

Заступник председника *изјавио* је:

по првој интерпелацији, да ће издати грађевинском одељењу потребну наредбу, а по другој, да су акта о Споменичкој улици пред одређеним повереништвом, да оно још није поднело извештај. Чим суд прими извештај од повереништва изнеће га одбору на решење.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

29. Маја 1895. год.

Председавао заступник председника г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Н. Х. Тома, Живко Кузмановић, Младен Николић, Др. Н. Х. Николић, М. Милашиновић, Ф. Розелт, Ст. П. Поповић, Јанаћ Костадиновић, Борђе Димитријевић, Сергије Станковић, Љуб. Марковић, Јареслав Безуха, Горчаков Миловановић, Јован Ристић, Спасо Х. Р. Шокорац, Ср. Ј. Стојковић, Михаило Михајловић, Јосиф С. Јовановић, С. Т. Јорговић Н. Д. Стевановић, Љуб. Ковачевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седниц држане 25 Маја 1895 год. и примљен је без измена

II.

На предлог заступника председника одбор је *одлучио*:

да се ставе на дневни ред за редовну седницу пројекти за фондове: пензиони, болнички, сиротињски и за помагање пропастих трговаца, које је пројекте израдило судско повереништво.

III.

Продужен је појединачни претрес буџета општинског за 1895 год. и по прочитању сваке тачке по особ, одбор је *решио*:

да се и ове позиције расхода и прихода ставе у буџет за 1895 год.

B. *Машинско особље*

234., Један помоћник инжињера	2880.—
235., Један машинист на Белим Водама	2400.—
236., Два помоћника машиниста	2880.—
237., Два ложача	2400.—
238., Један машиниста за механи- чку радионицу	2400.—

дин. пр.

WWW.UNILIB.BS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

	Дин. пр.
239., Један помоћник ложац за мех. радионицу	960.—
<i>Г. Особље за одржавање</i>	
240., Један надзорник мреже водовода и монтер	2160.—
241., Два помоћника	1800.—
242., На набавку кола и коња за водовод и одржавање изтих	2000.—
<i>Д. Потребе за експлоатацију и одржање водовода.</i>	
	Дин. пр.
243., На гориво за све радионице на Белим Бодама и у вароши	50000.—
244., На маз мишински за сву машинерију	3000.—
245., На допуну машинерије и апарата	5000.—
246., На набавку алата	1000.—
247., На одржање машин. апарата	8000.—
248., На одржање машин. зграда	1000.—
249., На набавку и одржање намештаја за воду	2000.—
250., На одржање водов. мреже	7000.—
251., На осветлење зграда и радионица	2000.—
252., На канцеларијски материјал	1000.—
153., На стан за управу водовода	2400.—
254., На ванредне и непредвиђене трошкове	4000.—

Напомене: Одбор препоручује суду и управи водовода, да се штеди гориво, да се гледа да се српски угљь троши и да се при свима набавкама уведе контрола.

Пошто је заступник председника поднео одбору акта о погодбама под којима је узет у службу главни књиговођа и благајник водовода одбор је после поименичног гласања са 10 против 4 (3 нису гласали) решио, да позиција расхода под Бр. 228 износи три хиљаде и шест стотина динара.

	Дин. пр.
Свега расхода на водовод и механичну радионицу	127460.—
255., Кад се овај расход одбије од прихода остаје вишак	107540.—
	235000.—

Који се вишак има као чист приход употребити на плаћање интереса и отплате на капитал утрошен за спајање домова са новим београдским водоводом.

III. Буџет прихода и расхода општинеке трошарине за 1895 год.

Приходи.

I. Трошарина.

	Дин. пр.
180, Од бруто прихода трошаринских	940000.—

II. Лежарина

181, Лежарина од бруто прихода	10000.—
Свега прихода трошаринских за 1895. год.	950000.—

Расходи:

I. Урава.

256, Управник	6000.—
A. Управно особље.	
257, Главни контролор и благајник	3800.—
258, Књиговођа и статистичар	2600.—
259, Рачуноспитач	2200.—
260, Писар	1500.—

B. Особље на станицама и за контролу

	Дин. пр.
261, Седам старешина станице по 2000 динара.	14000.—
262, Седам контролора II. класе по 1600 динара.	11200.—
263, Један контролор I. класе	2000.—
264, Један магационар,	1500.—
265, Два надфинанса	3600.—
266, Петнаест финанси, старешина на станицама по 1000 динара	15000.—

	Дин. пр.
267, Четрдесет седам позорника по 850 динара.	39950.—
268, Четири коњаника по 1500 динара	6000.—

II. Потребе.

269, На одело	3000.—
270, На огрев	3500.—
271, На осветлење (електрично	3000.—
272, На штампу	5000.—
273, На канцелариски материјал и ситне трошкове	2000.—
274, На храну коња	800.—
275, На оправку кола, прибора и ков коња	600.—
276, На оправке и доправке зграда	3000.—
277, На кирије	1500.—
278, На награду царинским чиновницима 2 0/0	5000.—
279, На намештај	1500.—

Свега расхода на управу трошарине и њене потребе 122450.—
280, Кад се овај расход одбије од прихода, остаје вишак у 827550.—
свста 950000.—

Који се вишак имакао чист приход да унесе у општинску касу и употреби на законом одређене цељи.

IV. Буџет прихода и расхода касе новог гробља за 1895. год.

Приход

I. Гробнице и гробови.

	Дин. пр.
182., Од зиданих гробн. великих и малих	25000.—
183., Од великих гробова	2000.—
187., „ малих „	1500.—

II. Таксе гробљанске.

185., Од таксе за чуварину и одржање чистоће	3000.—
186., Од таксе за отварање гробнице и преноса мртваца	300.—

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЋИНУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
НАПИСАЛИ
Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском народом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“.

Карамзин.

(НАСТАВАК)

И при сваком таком уговору Турци су размицали своје границе далеко на запад. Па тако и при вавшварском од 1664. год., ма да су од Цареваца побеђени били код манастира св. Готхарда на Рабу. Први пут при миру Карловачком узмицу Турци испред сва четири савезника. Рус доби Азов, Пољак Каменицу, Мљетачка република, која је на скоро пристала на мир, полу

острво Мореју и Далмацију, а цар простране земље угарске и ердељске. И да је закључење мира утврдило стварно стање, испољава се од стране Турске признање, да је скрхана плаховита снага — снага офанзивна, основана на корану — којом је ова азијска сила продрла дубоко у западну Европу. Због тога је и мир у Карловцима у исто време доказ почелог опадања турске моћи.⁽¹⁾

Погранична линија у Срему ишла је од Сланкамена право на село Марадик и отуд на Риму село и отуд на Лаћарак село и отуд на Рак село и до Брода крај Саве реке; и те белеге беху назване Морцели нове авте или ти Марцелинова линија. Горњи Срем или ти крај на десно од те линије држао је Немац, а даљи или ти крај на лево од те линије према Сави и Земуну држао је Турчин све до рата варадинског (1716).⁽²⁾ Млечићима припада сва Далмација све до језика, који се завршавао на граници Дубровника и Турске, као и сва просторија са седам градова између Крке и Неретве све до планина, које Босну и Херцеговину

деле од Далмације. Са Дубровником поделила је приморје од Котора до уласка Кастил-Ново.⁽¹⁾

У главном преставили смо — и ако у бледим цртама — устанак српски за време овог више годишњег ратовања. У њему видимо, како српски народ, само да се ослободи Турака, пристаје то уз Тесаровце, то уз Млечане, борећи се очајнички против вековних непријатеље својих. Истина, код њега налазимо још живу успомену на стару величину и јаку чежњу за што већом слободом, као и силну оданост вери прадедовској; али његове поглавице, лаковерно и без довољно обазривости, упадају у замке силних овог света и воде у бој наш народ, где он лије потоцима крви. Помислићете за своју слободу и независност. — Не! Са болом у души морамо, да констатујемо факат, да Срби после пропасти своје на Косову непрекидно воде борбу с непријатељима својим, али и из тешко задобивших победа они вуку за се, и то из туђе руке, врло слабу или готово никакву корист. Тако

¹⁾ Kloppe O: Das Jahr 1683. etc. S. 524.

²⁾ Руварац И: Стари Сланкамен, стр. 46.

³⁾ Namer v: J. Gesch. d. osm. Reiches, B. III. S. 925

III. Од цркве.

187., Од таксе и прилога	2000.—
Свега прихода касе новог	
гробља	33800.—

Расход.

I. Особље.

281., Благајнику хонорар	1000.—
282., Надзорнику	2200.—
283., Свештенику	1200.—
284., Црквењаку	840.—
285., Зидару, гробару	1400.—
286., Осам раденика гробарских	5760.—
287., Чувар гробља	840.—
288., Баштован	1200.—

II. Потребе.

289., На потребе за цркву	200.—
290., На одржање парка гробљанског	1200.—
291., На набавку материјала и за зидање гробница	6000.—
292., На нумерисање гробова	600.—
293., На набавку алата	300.—
294., На огрев и осветљење	400.—
Свега расхода на управу и одржање новог гробља	23140.—
295., Кад се овај расход одбије од прихода, остаје вишак у	10660.—
	33800.—

Који се вишак има унети у касу као готовина касе гробљанске.

IV,

Одборник г. Срета Ј. Стојковић пита, на што је утрошен досадањи приход трошарински. Заступник председника изјавио је:

да ће као одговор на ово питање поднети рачун о приходима трошаринским.

V.

По прочитању акта протопрезвитера београдског Абр. 2555. одбор је решио:

да се Миленко Стевановић оvd. трг. разреши од дужности татора цркве Саборне

Дан. пр.

по молби својој изабрав на његово место за татора Косту Глишића бакалина

ВАНРЕДНИ САСТАНАЈ
30. Маја 1895. год.

Председавао заступник председника г. Мих. П. Живадиновић. од одборника били: г.г. Миленко Марковић, С. Ђ. Јерговић, Ферд. Розет, Стеван П. Поповић, Младен Николић, Горчаков Миловановић, Благоје Милошевић, Софроније Јовановић, Сава Петровић, Живо Кузмановић, Љуб. Марковић, Дим. Милојевић, Коста Петровић, М. Милашиновић, М. Ж. Маринковић, Др. Никола Х. Николић, Спасо Х. Ристић-Шокорац, Дим. Гавриловић, Ђ. Николајевић-Хаџи, Ср. Ј. Стојковић, Љ. Ковачевић, Михаило Михаиловић, Н. Д. Стџа овић, Јанаћ Костандиновић, Ј. Алкалај

I,

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. Маја 1895. год. и примљен је без измена.

II.

Одборник г. Др. Никола Х. Николић трижи, да се одреди стручна комисија, да каже, да ли фундарање цркве одговара земљишту и да ли се на томе фундаменту може продужити зидање цркве без опасности.

Заступник председника одговорио је:

да је суд општински таку једну стручну комисију одредио пре одлуке одборске и да треба сачекати њен извештај пре него што би одбор другу одређивао

III.

Одборник г. Дим. Милојевић тражи, да се унесу у записник ова његова питања управљена на председништво приликом решавања о буџетској позицији за грађење цркве за дунавски крај:

а.) кад су заклетни кметови и одборници данашњи?

б.) кад су заклетни једни и други?

в.) кад је купљено земљиште за грађење цркве за дунавски крај и ко је решио, да се то земљиште купи.

Одбор је одобрно:

да ова питања уђу у записник.

IV.

Сходно одлуци одборској од 10. Маја 1895 год. Абр. 3123 председник надзор. комисије за електр. осветл. и трамвај објашњује одбору, да

је по општинске интересе неопходно потребно лице, које ће фотометарским апаратима израчунавати јачину светлости уличног осветљења и да је у тој намери суд и одборско повереништво предвидело у пројекту буџета инспектора за осветљење.

По саслушању овога објашњења, одбор је решио:

да се у буџет расхода за 1895 год. предвиди позиција од три хиљаде динара годишње за награду инспектору осветљења који ће уједно бити председник надзор. комисије за осветл. и трамвај.

да овај инспектор има само овај хонорар, а да нема никакве дијурне, кад као председник комисије присуствује седницама комисијским.

Други члан комисије као кмет, да нема никакве дијурне, а трећи члан комисије, који је ван одбора и суда, а који је инжењер и стручњак за трамвај, да има дијурну од седнице по десет динара и која ће му се дијурна исплаћивати из партије буџетом за то одређене.

Ова се буџетска партија, означена под Бр. 122 буџета расхода за 1895 год. смањује од три хиљаде на хиљаду динара.

V.

Поводом одлуке одборске од 12. Маја 1895 год. Абр. 3110 заступник председника износи одбору понова на решење питање о броју општинских лекара.

По саслушању објашњења шефа општинског санитета, да према здравственим приликама у Београду и према дужностима општинских лекара није довољно само 6 лекара, него да треба њих најмање десет, како је пројектом буџета и предвиђено, — одбор је после поименичног гласања са 16 гласова против 6. који су били за седам и против једног, који је био за шест (тројица нису гласали) решио:

да у општини београдској буде седам кварталних лекара, за сваки квартал по један, а за врачареки два, и да буде један школски лекар са дужностима прописаним.

да би умилостивили лава османлијског, ради одржавања сенке некадање своје самосталности, они се боре (од 1385—1459). чисто за његову корист. У Малој Азији код Ангоре синови Лазар-оглини обарају не прегледне редове татарске и задивљују својим јунашвом Тамерлана; код Никопоља српски оклопници на турској страни обарају увек војске охолних Маџара и поносних Француза под Жигмундом; а досељени Срби с Арсенијем Ш. 1691. године у битци код Сланкамена у одсудном часу са Михаљевца под Монастирлијом сатиру Турке и решавају битку у корист Ђесароваца. — Мислите, да они отуда добијају користи — Не! Туђин се кити њиховом победом, а они и даље таваре прне дане. Јер кад Срби остају више своја огњишта и одоше под заштиту бечког Ђесара, они су, уклањајући се испред искрштених Турака, нашли на горе, *крштене*, Турке, који нису ни веру — светињу њихову — поштедили, и који су се политичком слободом његовом титрали, као каквом ситницом, обећавајући им златна брда, само у оним тренудима, кад им је била потребна храбра мишца српска, а чим то прџе, они су их немиле гонили.

Ако из ближе посматрамо ратовања Ђесароваца у Србији 1688. год. а нарочито 1689. год. видећемо да Немци не би смели продужити рат с Турцима, „да небеше у овоме (ратовању) више Срба него њих самих и да не водише рат у главноме Срби, а Немци да им беху кадри помоћници и вође“⁽¹⁾

Али али поступци Ђесароваца у брзо отуђе од себе одушевљене Србе и последица тога је пораз за поразом, које Ђесаровци претрпеше. Недаћа Ђесароваца и обећавања бечких Ђесара с једне стране, а страх од турске освете с друге стране учине, те Срби под вођством свог патријарха пређу у Аустрију. Од косовског страшног пораза није српски народ стигла већа несрећа, него ли овај прелаз на земљиште Угарско и Хрватско. Стара Србија опустела је, да буде нова отаџбина арнаута; она постаде спријечком српскоме племену, да не узмогне у будуће тако ласно сегнути према егејском и јадранском мору. Овдје нестаје отаџбине Срба, овде опет буду тако расути, да не могу створити своје отаџбине.⁽²⁾

⁽¹⁾ Годишница Н. Чулића. књ. VI. стр. 162.

⁽²⁾ Smičiklas T. Dvjestog. osl. Slavonije, I стр. 156.

„Изоставши же народ во вреија рати, мало што спасен, но вес спрва исечено, по том жевски пол и деца поробиена от Татаров предводителствујушчи Махмуд-бегу Пекскому, котори во огорчени срдца за своим домом и именьем зачал с Татари плевити, сећи и жџи махне Калкандеанские (рекоми долно и горно положские, тетовские), Призрев, Ђаковицу, Пећ, Плав, Беелопоље, Вучитрн, Косово, Мораву даже до Новаго Пазара. Веја би сие земли опостел. цркви Божија попалил, манастири ограбљена и разорени конечно, лјудие исечени биша, жене и отрочат пороблени и горшее пленение и разорение било, неже ли во вреија царей Мурата и Пајазита и зверобразнаго Селима. Вишаја туги и погуби било српскому народу, нитко би неостал, разве ашче кто весии во глубину пустынују укрисја или уишел у немецкују земљу“.⁽¹⁾

Други један очевидац вели:

„. . . пустил Господ на српскују земљу: Первое мор и потом и паки мрч и мор в купе, и пленение и град лјутују, јако ести лјудем српским плоти песие, и плоти чо-

⁽¹⁾ Гласник срп. уч. др. књ. XXXIV.

Сваки од ових осам лекара да има по две хиљаде пет стотина динара годишње плате.

VI

Одбор је одлучио:

да се о предлогу одборника г. Др. Николе Х. Николиће АБр. 3121 односно кажњеница Др. Д. Т. Николајевића-Хади решава у првој седници за овом.

VII

Одборник г. Љуба Ковачевић пита, да ли су попуњена већ нова чиновничка места овогодишњим буџетом предвиђена и ако јесу, кад је то извршено и по коме основу, кад буџет још није готов.

Заступник председника одговорио је:

да не може за сада на ово питање тачно одговорити, али да закон о општинама даје искључиво суду право да бира и поставља посленике општинске према буџету.

VIII

Заступник председника подноси писмен извештај књиговодства о томе, на шта је утрошен досадашњи приход трошарински, а поводом питања одборника г. Срете Ј. Стојковића, учињеног у седници одборској од 29. Маја ове године.

Одбор је заједно са интерпелантом примио и знању:

овај извештај, задовољивши се истим.

IX

Одборник г. Живко Кузмановић тражи, да се изда наредба, да општински лекари тачно бележе болест и лице које буду као општински лекари лечили и да о томе подносе месечни извештај.

Заступник председника изјавио је:

да ће суд издати наредбу у овом смислу.

ЗАПИСНИК

седнице оцењивачке комисије на изложби држаног 14 и 15 ов. м. у згради Народне Скупштине.

Били су присутни: г. г. Е. Штајнлехнер, Сергије Станковић, Драгутин Јовановић, Катарина Атанацковић. Дим. Кнежевић, Ђока Нешић, и Аксентије Тодоровић.

I

На данашњем састанку оцењивачка комисија, пошто је пажљиво прегледала из-

веков мртвим, који померли от глади, веја сија во дни мои биша и очи мои видеша и лежаху труцији померли лјудеи српских по всем улицама великаго Белгорода и по всем селам его и во всех путех его и во всех путем его лежаху мртви, и небране погребашушчаго: котори же живи хождаху и бјаше и не бјаше в' них виденија, ни красоти человеческија, но бјажу по чрнеле от грлади, и лица их бјажу јако лица ефиотска (арапска), и скончашасја и не оста десјатом части часи лјудеи. Оставши же избегоша от свосја земли, и оставише ју пусту веју.. ниње же живот на неи оставши Сербли и голдујут цесарју, и војујут на Турки, от воја охот свеја даже до сего дня⁽¹⁾

При овој своби у маси су се одселили нишњини и виђенији Срби са патријархом на челу, а на свом огњишту остале само најсиротиња класа, кријући се од гнева турског по брдима и гудурама, који су удаљене од путова и насељенијих места; желећи радије да погине на свом огњишту, него да се потуца по незнамом свету.

Наш народ у Далмацији, који ратоваше

ложене предмете по групама, нашла је: да су сви изложени предмети, с погледом на краткоћу времена, у приличном броју заступљени, и да су излагачи с пуно пожртвовања и свести одазвали се у овој прилици пред страним гостима из Аустро-Угарске, на чему им оцењивачки одбор изјављује своју особиту захвалност с тим, да би изложени предмети могли бити изложени и на већим светским изложбама.

Нарочито је одбор оцењивачки обратио пажњу предметима занатлиским, уверив се том приликом, да наши занати из дана у дан напредују, и да ће утакмицом за кратко време постићи још и већи успех, ако би се још и држава ангажовала, као што и оцењивачки одбор налази, да наше занате и производњу у опште треба збиљски потпомоћи.

II

Пошто је оцењивачки одбор мишљења, да треба дати видљивог признања излагачима, то налази, да би требало засебним актом обратити се општини београдској, како би она нарочите повеље за ову изложбу могла одштампати, свакоме излагачу особито признање, на труду и ревности, издати.

III

Како одбор налази, да сви изложени предмети заслужују подједнаку пажњу, то да се у повељи свима излагачима једнака захвалност и признање изда, нарочито још с тога, што је ово специјална изложба за изванредан случај те према томе оцењивачки одбор није се ни могао упуштати у опширно оцењивање појединих предмета.

Оцењивачки одбор налази исто тако, да би требало у свима листовима похвалити ову изложбу и излагаче.

IV

У исто време оцењивачки одбор, пије могао пропустити, а да не ода достојно

с Млечићима против Турака није имао какву већу политичку мисао.“ Сва му је мисао у песми његовој, која пева осећање његово и срце његово“, и задовољавао се што ће се опростити јарма турског и не увиђајући, да је то само промена господара. Али они су и под новим господарима знали да очувају своју самосталност под својим месним поглавицама.

Раније смо у кратко изложили положај Срба, који се преселише у Угарску; ну како циљ ове расправе није, да детаљно изложи стање тамошњих Срба, то се могао ограничити само на неколико речи. Кад су се већ злим стицајем разних околности Срби преселили тамо, они нису испунили ни десети део оних силних обећавања. Јер исто је Леополдо I. као цар не мачки једном руком давао Србима, то је другом, као краљ угарски, брутално отимао, нештедећи чак ни веру њихову, већ их је предавао на милост и немилост фанатичких језуита.

(наставити се)

признање и захвалност г. Живку Шокорцу, који се вазда, па и у овој прилици, одазвао онако, како доликује једном савесном и енергичном чиновнику за потпомагање народне производње и радиности у опште.

Исто тако, овом приликом заслужују захвалност и г.г. Сергије Станковић, Коста Буковала, Мијајло Видаковић, Милан Матејић и Димитрије Сувајчић, који су г. директора, својски потпомагали.

А службенике изложбе, који су уједно и службеници општински препоручити општинском суду за награду, за ревностно вршење своје дужности.

С тим је овај састанак оцењивачког одбора закључен.

15. Маја 1895 год.

Београд.

ЧЛАНОВИ ОЦЕЊИВАЧКОГ ОДБОРА:

Е. Штајнлехнер, Драгутин Јовановић, Сергије Станковић, Риста Н. Поповић, Аксентије Тодоровић, Ђ. Ж. Нешић, Д. К. Кнежевић.

ОПШТИНТКИ ПОСЛОВИ

Исправка у новинама беогр. општине од 17/6 о.г. Бр. 17 изашла је напомена, да се потпис г. Феликса Хофмана руд инж. на крају извештаја водовод. комисије односи само на оно што је он изложио у извештају геолошке секције и где се и потписао а не односи се на цео извештај, пошто г. Хофман није ни учествовао у закључним седницама комисије и пошто има свој засебан извештај. Према томе изјава г. Феликса Хофмана у „Т. гласнику“ од 3/6 о.г. Бр. 120 сасвим је излишна и могла је потећи само отуда, ако г. Хофман ону напомену у општ. новинама није прочитао или се на њу није базирао.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА

У месецу Мају 1895. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У КОМ КРАЈУ	Кров	Таван	Слема	Димњак	Радион. соба дуб.	Подрум	Остало	СВЕГА
у квар. варошком	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ теразијском	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ савском	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ дунавском	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ палилуђском	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ врачарском	—	—	—	—	—	—	—	—
Иванови вароши	—	—	—	—	—	—	—	—
СВЕГА	—	—	—	—	—	—	—	—

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четврг.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6 с. у јут. до 6 у в.	—	—	—	1	—	—	—	1
Од 6 с. у в. до 6 јут.	—	—	—	—	1	—	—	1
СВЕГА	—	—	—	1	1	—	—	2

Из статистичког одељења суда општине вароши Београда 2. Јуна 1895. год. у Београду.

¹⁾ Споменик срп. краљ. академије, У. стр. 32.